

Posloupnosti

Definice Plst $\{a_n\}$ nazýváme

a) **rostoucí**, jestliže pro $\forall n \in \mathbf{N}$: $a_n < a_{n+1}$

b) **klesající**, jestliže pro $\forall n \in \mathbf{N}$: $a_n > a_{n+1}$

V těchto dvou případech mluvíme o **plsti ryze monotónní**.

c) **neklesající**, jestliže pro $\forall n \in \mathbf{N}$: $a_n \leq a_{n+1}$

d) **nerostoucí**, jestliže pro $\forall n \in \mathbf{N}$: $a_n \geq a_{n+1}$

V těchto dvou případech mluvíme o **plsti monotónní**.

Příklad. Vyšetřete monotónii plsti $\left\{ \frac{n}{n+1} \right\}$

Definice Plst $\{a_n\}$ nazýváme

a) **omezenou shora**, existuje-li $K \in \mathbb{R}$ tak, že pro $\forall n \in N : a_n \leq K$

b) **omezenou zdola**, existuje-li $L \in \mathbb{R}$ tak, že pro $\forall n \in N : a_n \geq L$.

a)* Nejmenší z čísel s vlastností a) se nazývá **supremum plsti** $\{a_n\}$.
Je-li některý prvek a_n roven supremu, pak mluvíme o **maximu plsti**.
Používáme označení **sup** $\{a_n\}$, resp. **max** $\{a_n\}$.

b)* Největší z čísel s vlastností b) se nazývá **infimum plsti** $\{a_n\}$.
Je-li některý prvek a_n roven infimu, pak mluvíme o **minimu plsti** $\{a_n\}$.
Používáme označení **inf** $\{a_n\}$, resp. **min** $\{a_n\}$.

Příklad *. Dána plst $\{a_n\}$, kde $a_n = \frac{n}{n+1}$.

Určete její supremum a infimum. Existují hodnoty maxima a minima ?

Základní věty o limitě posloupnosti

Věta 1.6 Každá plst má nejvýše jednu limitu.

Věta 1.9 (limita vybrané posloupnosti)

Má-li plst $\{a_n\}$ limitu rovnou a , pak jakákoliv vybraná plst má též limitu a .

Příklad

Limity a) $\lim_{n \rightarrow +\infty} (-1)^n$,   **b)** $\lim_{n \rightarrow +\infty} (-1)^n \frac{n}{n+1}$ **neexistují.**

ALE

Př. $\lim_{n \rightarrow +\infty} (-1)^n \frac{1}{n} = 0$.

Věta 1.11 Nechť existují $\lim a_n = a$, $\lim b_n = b$.

Pak platí: $\lim a_n * b_n = a * b$, **pokud** výraz $a * b$ má smysl.

Symbol $*$ znamená operaci z mn. $\{+, -, \times, /\}$, **vždy je $n \rightarrow +\infty$**

Příklad $\lim_{n \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n = e = 2,718\dots$ Eulerovo číslo

Př. Libovolné $a > 0$, pak $\lim_{n \rightarrow +\infty} \sqrt[n]{a} = 1$

Př. $\lim_{n \rightarrow +\infty} \sqrt[n]{n} = 1$

$$\text{Př. } \lim_{n \rightarrow +\infty} (n^3 - 1000n) = +\infty$$

$$\text{Př. } \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{P(n)}{Q(n)} \quad P, Q \text{ jsou polynomy, vede na typ } \frac{\infty}{\infty}$$

Postup výpočtu

$$\text{Př. } \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{5n - n^2}{100n + 30} = -\infty.$$

$$\text{Př. } \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{30n^2 + 5}{n^3 + 10n - 8} = 0.$$

$$\text{Př. } \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{n + 3}{4n^2 - (2n + 1)^2} = -\frac{1}{4}$$

Př. $\lim_{n \rightarrow +\infty} \left(\sqrt{n+3} - \sqrt{n-2} \right) = 0$

Př. $\lim_{n \rightarrow +\infty} \sqrt{n} \left(\sqrt{n+3} - \sqrt{n-2} \right) = 4$

Věta 1.15 (limita sevřené plsti)

Nechť pro plsti $\{a_n\}$, $\{b_n\}$, $\{c_n\}$ platí: $\lim_{n \rightarrow +\infty} a_n = \lim_{n \rightarrow +\infty} c_n = c$
a pro každé $n \in \mathbb{N}$ je $a_n \leq b_n \leq c_n$.

Pak existuje $\lim_{n \rightarrow +\infty} b_n = c$.

Př. $\lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{\sin n}{n} = 0.$

Př. $\lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{\cos(n!)}{n^2 + 1} = 0.$